

új város

XXV. évfolyam
9. szám
2013. szeptember
www.ujvaros.eu
Ára: 480 Ft



**FÓKUSZBAN
AZ OKTATÁSÜGY**

Città Nuova GRUPPO EDITORIALE	
	Amerikai Egyesült Államok: Living City www.livingcitymagazine.com
	Argentína: Ciudad nueva www.ciudadnueva.ar
	Belgium: Nieuwe Stad nieuwe.stad@pi.be
	Brazília: Cidade Nova www.cidadenova.org.br
	Bulgária: Nov Sviyat fokbulgaria@gmail.com
	Cseh Köztársaság: Nové mesto novmesto@volny.cz
	Dánia: Ny Stad www.focolare.dk
	Franciaország: Nouvelle Cité www.nouvellecite.fr
	Fülöp-szigetek: New City ncmanila@skynet.net
	Hollandia: Nieuwe Stad www.focolare.nl
	Horvátország: Novi Sviyet novisviyet@novisviyet.net
	India: Living city indiaczfbom5.vsnl.net.in
	Japán: Uno focolareuno@gmail.com
	Kanada: Nouvelle Cité nouvellecite@focolare.ca
	Katalónia: Ciutat nova www.ciutatnova.org
	Kenya: Africa New City-Nouvelle Cité newcityafrica@mbambu.com
	Kína: San Sing
	Kolumbia: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com.co
	Korea: Kumul kumul@focolare.or.kr
	Lengyelország: Nowe miasto focfermwarzawa@rubikon.pl
	Libanon: Al-madina al-zsadiida Citenouvelle@terra.net.lb
	Litvánia: Naujasis Miestas info@focolare.lt
	Mexikó: Ciudad Nueva ciudadnueva@focolaremex.org
	Nagy-Britannia: New City www.newcity.co.uk
	Németország: Neue Stadt www.neuestadt.com
	Pakisztán: Hayat rosam@comsats.net.pk
	Portugália: Cidade Nova www.cidadenova.org
	Románia: Oraş Nou edituraorasnou@yahoo.it
	Spanyolország: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com
	Svédország: Enad Värld
	Szerbia: Novi Svet n_svet@eunet.yu
	Szlovákia: Nové Mesto novemesto@nextra.sk
	Szlovénia: Novi svet www.novisvet.si
	Uruguay: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.focolar.org.uy
	Venezuela: Ciudad nueva ciudadnueva@etheron.net

Tartalom

Aktuális

- 4 **Veled kezdődik Sakk-matt!**
- 5 **Vizeink fontossága**

Interjú

- 6 **Hanyatlásra ítélt demokrácia?**
Tóth Pál

Nézőpont

- 8 **Én én vagyok, de más vagyok**
Holácsikné Kozma Klaudia
- Jövő = kétely?**
Fejes Annamária
- 9 **Mit fognak szólni**
Dr. Csáki Tibor

Fókuszban

- 10 **Becsöngettek az új tanévre**
Dohány Edit

Az egység lelkisége

- 12 **Legyünk a remény hordozói**
Jorge Mario Bergoglio
- 14 **Ki a testvér?**
Chiara Lubich

- 16 **Az élet igéje - szeptember**
A tettek legyenek mindig az első helyen
Chiara Lubich

Színes riport

- 18 **Mit adókok?**
Göbel Ágoston

Életmód

- 20 **Webdoktorok?**
Szakítsd le az epret!
Pasquale Ionata
- 21 **Ki jár (jól) a városban a terepjárókkal?**
Bartus Sándor

Aktuális

- 23 **Fény, só és kovász**
Tóth Judit

Társadalom

- 24 **Lehet egy politikus szent?**
Arany Krisztina

Médiavilág

- 26 **Könyv, mozi, kiállítás**
Göbel Ágoston

Alkotó

- 29 **Mese nagyszülőknek**
Geppi Santamato

Társalgó

- 30 **Olvasóink tollából**
Tóth Judit
- 31 **Okos kavics**
Vittorio Sadini



TANÁCSKOZÓ KÖZÖSSÉGEK

Brazíliai útja alkalmával az újságírók feltették Ferenc pápának azt a kérdést, hogy milyen reformokat kíván bevezetni a Vatikánban. A pápa válaszában utalt arra, hogy nem annyira az ő elképzeléseinek a megvalósításáról van szó, mint inkább a bíborosok kollégiumának a pápaválasztást előkészítő gyűlésén megfogalmazott reformokról, amelyek megvalósítását a bíborosok közössége az új pápától kérte. „Én is javasoltam több dolgot, de akkor arra gondoltam, hogy ezt valaki más fogja majd megvalósítani” – mondta a pápa. „Ez a szinódusi elv hangsúlyosabb érvényre jutását jelenti, illetve annak fokozatos megértését, hogy a kollegialitás és a pápai primátus milyen kapcsolatban van egymással.”

A „szinódus” szó eredeti görög értelme a közösen megtett útra utal. A zsinat ezt a kifejezést Isten népére alkalmazza, amennyiben az egyház első sorban a megkereszteltek közössége, egy olyan nép, amely együtt zárandokol a történelem során, együtt részesedik a kegyelmekben és együtt hordozza a keresztet, hogy Isten országának jele legyen az emberiség számára. A szinódusi elv tehát nem csupán a hierarchiára vonatkozik és nem csak a püspökök kollegialitását fejezi ki, hanem aláhúzza Isten népe minden tagjának alapvető egyenlőségét és az egyház életében való aktív részvételét. Nem csak a püspöki szinódus, hanem minden egyes közösségi esemény az egyházban ezt a szinódusi jelleget hordozza.

Ferenc pápa megnyilatkozásaiból világosan kitűnik, mennyire tudatában van annak, hogy az egyházon belül jobban ki kell bontakozni a hívők részvételének, a közös gondolkodásnak és a párbeszédnek. Az elmúlt években jelentősen megnőtt a világiak részvétele és felelősségvállalása az egyház életében, de még sokat kell fejlődnünk ezen a téren ahhoz, hogy elmondhassuk: a szinódusi elv valóban jellemző az egész egyház életére.



Korunkban minden szinten egyre jobban teret nyer Isten népének a részvétele az egyház életében és küldetésében. Ferenc pápa különböző reformokkal kívánja biztosítani a megfelelő szervezeti kereteket ehhez.

Tanulnunk kell az együttműködésnek azokat a formáit, ahol az előttünk álló feladatokat közösen értjük meg, a lehetőségeinket együtt mérlegeljük, a célokat egyetértésben tűzzük ki, és a megvalósításban egymással összefogva munkálkodunk. II. János Pál figyelmeztetett bennünket arra, hogy az előttünk álló évezred fontos feladata, hogy az egyház a közösség iskolájává legyen, és belső kapcsolataiban egyre jobban a Szentháromság életének a mintájára formálódjon.

Örömmel tölthet el mindannyiunkat, hogy Ferenc pápa a bíborosi kollégiummal egyetemben követendő mintát ad számunkra ebben. Az előttünk álló tanév pedig kiváló lehetőség arra, hogy beiratkozzunk mi is a kölcsönösség és a párbeszéd iskolájába, hogy ezáltal az új stílus egyre jobban terjedjen az egész egyházban. ■

Veled kezdődik

72 óra kompromisszum nélkül

„Ha a fiatalok az idejük-ből, energiájukból arra áldoznak, hogy olyanoknak segítsenek, akiknek szükségük van rá, akkor

arra a kérdésre, hogy ki az én felebarátom, Jézussal úgy válaszolnak, hogy bárki válhat felebarátunkká.” Ezeket a sza-



vakat dr. Bölcskei Gusztáv református püspök mondta néhány évvel ezelőtt a 72 óra kompromisszum nélkül nevet viselő program kapcsán. A nagy sikerű kezdeményezés idén is megrendezésre kerül október 10-13. között. A nyár folyamán minden nagyobb keresztény ifjúsági rendezvényen (Csillagpont, HungaRio, Szalézi PartFesztivál és sok más ifjúsági szervezet tábora) megjelentek a program önkéntesei, hogy minél több fiatalt meghívjanak az őszi akcióra. A 72 óra kompromisszum nélkül elsődleges célja, hogy a fiatalok közhasznú tevékenységének széleskörű

nyilvánosságot biztosítson, láthatóvá tegye az ifjúsági közösségekben folyó önkéntes munkát, növelje annak elismertségét és népszerűségét, valamint rámutasson, mire képesek a fiatalok, ha együttműködnek. A kezdeményezés Németországból indult, és 2002 óta számos sikeres projekt valósult meg a környező országokban is. Tavaly Magyarország mellett Ausztria, Szlovákia, Bosznia-Hercegovina, Szlovénia és Csehország is megvalósította a programot az őszi hétvégék valamelyikén. A 2013-as alkalomra szeptember elején indult meg a regisztráció: www.72ora.hu ■

Sakk-matt!

Új tantárgy az iskolákban

2013 szeptemberétől sakkozni is tanulnak majd a közép- és általános iskolások. „A sakkozó gyerekek nem csak a sakkban jók. Jobbak például a logikai képességeik, de a szövegértés is jobban megy nekik, mint azoknak, akik nem sakkoznak” – mondta Révész Máriusz, a Budapesti Sakkszövetség elnöke. Révész szerint a játék sikerélményt is nyújt, az pedig segít a diákoknak az akadályok leküzdésében – könnyebb például az isko-

lakezdés, könnyebben tudnak beilleszkedni az osztályközösségbe. „A gyerekek érdeklődését kell felkelteni, hogy ne azt érezze, dolgozik, hanem azt, hogy játszik” – tette hozzá. Polgár Judit nagymester szerint a sakknak fontos szerepe van a gyerekek fejlődésében és szocializációjában, mert olyan stratégiákat tanít meg, amelyeket a való életben is lehet alkalmazni. „Tudni kell a lépéseinket tervezni, előrelátni és ha kell, anyagot be-



áldozni” – mondta a sakkozó, aki 23 évig vezette a női sakkozók világranglistáját. Szerinte a játék legnagyobb előnye, hogy közben használjuk az agyunkat – míg a digitális technika világában ezt sokszor a gépek teszik meg helyettünk. A sakk sok

mindenre nevel, az ellenfél tiszteletére mindenképpen. Normális versenyszellemet alakít ki, hiszen a sakkozásnak van etikettje: minden meccs előtt kezet fognak a gyerekek, jó játékot kívánnak egymásnak, a végén pedig gratulálnak. ■



Vizeink fontossága

Sürgető az együttműködés

A 2013-as év a Vízügyi Együttműködések Nemzetközi Éve az ENSZ Közgyűlésének határozata értelmében. A nemzetközi év célja, hogy felhívja a figyelmet a növekvő víz-igény és használat következtében szükségessé váló nemzetközi együttműködésekre. Az év ezen kívül kiemelten kezeli a víz mindenki számára való hozzáférhetőségének kérdését is.

Jelenleg a világon több mint 1,1 milliárd ember nem jut friss ivóvízhez, és kétmilliárdan élnek nem megfelelő higiéniai körülmények között, ami évente ötmillió ember halálát okozza. Fontos megemlíteni, hogy az ENSZ nyolcadik millenniumi fejlesztési célja a környezeti fenntarthatósághoz és az ivóvízhez kapcsolódik. 2000-ben elhatározták, hogy 2015-re felére

csökkentik azoknak az arányát, akik tartósan nem jutnak egészséges ivóvízhez. Elsősorban a gyermekek esnek áldozatul a szomjúságnak és a vízben terjedő fertőzések miatti megbetegedéseknek – amelyek megelőzhetőek lennének – elsősorban a fejlődő országokban, illetve Afrikában.

A vízügyi együttműködésnek számos aspektusa van, amely felöleli a tudományos, kulturális, társadalmi, gazdasági, politikai és oktatási vonatkozásokat is. Az ENSZ vízzel foglalkozó szakosított szerve az UNESCO-t bízta meg a nemzetközi év koordinálásával.

A hazai események közül kiemelkedik az októberi Budapesti Víz Világtalálkozó, melynek célja, hogy a legfontosabb vízügyi kérdésekben – ivóvíz-szolgáltatás és szennyvízkezelés, integrált vízgazdálkodás, nemzetközi vízügyi együttműködés, innovatív vízügyi technológiák – hozzájáruljon a vízzel kapcsolatos fenntartható fejlődési célok kidolgozásához. A vízkészletekkel körültekintően és takarékosan kell bánnunk, mert az éghajlatváltozás a kutatások és előrejelzések szerint sok helyen, a mérsékelt övben is jóval szárazabb időjárást hoz majd. ■

HANYATLÁSRA ÍTÉLT DEMOKRÁCIA?

Lehetséges-e a demokrácia fejlesztése egy közvetlen állampolgári részvétel irányába?

A „demokrácia” kifejezéshez az utóbbi időben sajátos képzetek társulnak hazánkban. A „demokratikus ellenzék” a játékszabályok be nem tartásával vádolja a kormányt, az EU illetékes szervei pedig az európai demokratikus értékekre hivatkozva próbálják „jobb belátásra” bírni a kétharmados többséget. Nem túlzás azt állítani, hogy a demokrácia sokak számára negatív tartalommal telik meg hazánkban, elsősorban azok körében, akik az erős és felelős központi kormányzásban, a nemzeti érdekek érvényesítésében, a rátermett vezetők kiválasztásában látják biztosítva országunk jövőjét.

Válságjelenségek

Ha alaposabban megvizsgáljuk a demokrácia egészségi állapotát a világ különböző térségeiben, akkor nem éppen rózsás kép tárul elénk, és nem is olyan biztos,

hogy a „demokratikus értékek” sziklaszilárd világítótoronyként irányítanak bennünket. Sokakban felmerül a kérdés, hogy lehetséges-e egyáltalán az olyan kormányzás, ahol a hatalom valóban a nép kezében van és valóban lehet állítani, hogy a népfenség hordozói az állampolgárok.

A képviseleti demokrácia ma magvalósuló formái egyre nagyobb elégedetlenséggel töltik el elsősorban az ún. „érett demokráciák” polgárait. Felmerül a kérdés, hogy a választások valóban szabadok-e, hiszen a végeredmény sokszor a közvélemény manipulálásán alapul, és nem az a párt kerül hatalomra, amelyik jobb kormányzati teljesítményt nyújt, hanem amelyik kommunikációs bravúrokra képes. A közvetlen demokrácia megvalósítására tett kísérletek pedig gyakran csírájukban elhalnak, és az egész lakosságot valamilyen formában bevonó, a döntéseket széleskörű vitákban kiérlelő kormányzási stílus a gyakorlatban nehezen kivitelezhető álmoknak tűnik sokak számára.

Mi lesz a vége ennek a fokozódó elégedetlenségnek, amely tiltakozásokban, politikaellenességben, a populizmus újjáéledésében nyilvánul meg? Vajon a demokrácia eszméjének végső hanyatlásához értünk, ahol a kör bezárul és a demokráciát más kormányzási formának kell felváltania?

Közvetlen részvétel

Nem hiányoznak a demokrácia reformjára irányuló optimista kísérletek sem, amelyek a jelenlegi válságot a fejlődés egyik állomásának, a bennünket érintő kurzusos változások következményének tekintik, amely arra ösztönöz, hogy hitelesebb kormányzási formákat keressünk.



Illusztráció: Vittorio Sedini/CN

A részvételi demokráciában az állampolgárok lehetőséget kapnak arra, hogy különböző fórumokon hozzájáruljanak a közösséget érintő döntések megszületéséhez.

Egy fejlettebb demokráciában sokkal hangsúlyosabb szerepet kaphatna minden nép kultúrája és történelme, és a demokrácia sajátos arcot ölthetne a különböző földrajzi régiókban. A sajátos magyar út gondolata ma még értetlenséget és ellenkezést vált ki nyugati körökben, pedig a világ más régióiban már elegendő tapasztalat gyűlt össze arra vonatkozóan, hogy a demokratikus intézmények egyszerű exportja sehol nem válik be, hanem kulturálisan érzékeny formák kidolgozására van szükség.

Mintegy húsz éve folynak kísérletek arra is, hogy a képviseleti demokráciát felváltjuk az állampolgárok folyamatos és közvetlen részvételén alapuló formákkal a döntések előkészítésének szakaszában vagy pedig egyenesen a döntések meghozatalában. A kommunikációs technológia fejlődése, az internetes hálózatok kiépülése különleges lendületet adott a civil szervezetek fejlődésének és a társadalmi nyilvánosságban való térnyerésének. Az állampolgárok rendszeres és szervezett bevonására is számos kísérlet van, de messze nincs szó arról, hogy ez határozná meg a kormányzási stílust bárhol is Európában.

Vajon képesek leszünk-e átformálni a jelenlegi demokráciát oly módon, hogy a közös felelősség, a részvétel, az átláthatóság, a törvényesség, az elszámoltathatóság, a tisztviselők beszámolási kötelezettsége nagyobb hangsúlyt kapjon a kormányzásban, és a különböző civil és szakmai fórumok, a hálózatok, a közjó megvalósítására irányuló célirányos szövetségek a jelenleginél markánsabban formálják a közéletet?

Gazdasági demokrácia?

Kétségtelen, hogy a globalizáció korában a demokrácia és a jó kormányzás kérdését nem szűkíthetjük le csupán a politikai szférára, hanem foglalkoznunk kell a piacok, a vállalkozások és egyáltalán a gazdaság demokratizálásának kérdésével is, hiszen köztudott, hogy a nemzetközi, és ezáltal a nemzeti szintet is nyíltan vagy burkoltan elsősorban nem politikai, hanem gazdasági szereplők uralják. A gazdasági demokrácia megvalósítása a XXI. század nagy feladatai közé tartozik, ha el akarjuk kerülni azt, hogy a választások napján részesevünk a népfenség élményében, utána pedig alattvalói legyünk különféle érdekcsoportoknak.



A XX. században kialakultak és megszilárdultak a társadalmi életnek azok a területei, ahol a demokrácia szabályai érvényesülnek, és azok is, ahol az irányítás nem demokratikus módon történik. Ez utóbbiak közül a legjelentősebbek a kapitalista vállalatok. Parlamentből minden országban csak egy van, de banki és vállalati igazgatótanácsból több tízezer. Nem hagyhatjuk többé figyelmen kívül, hogy életünk minősége, emberi méltóságunk és szabadságunk ezektől is függ.

Alapjaiban újra kell tehát gondolnunk a demokrácia érvényességi körét. A piac és a vállalatok nem a magánszféra részei, soha nem is voltak azok. A mostani válság igen világosan és határozottan megmutatta, hogy a gazdaság és a pénzügyek valóban közügyek, örvendetes és problémás oldalukkal egyaránt. Kötelességünk és jogunk is foglalkozni velük, ha másért nem, hát azért, hogy ne kelljen egy rossz kormányzás következményeitől szenvednünk. Az a feladat tehát, hogy megalkossuk a gazdasági demokrácia új esz-közrendszerét, amely jellegében más, mint a politikai demokráciáé.

Keresztény szellemben

A keresztények számára pedig izgalmas kérdés, hogy miképpen tudnak hozzájárulni ehhez a folyamathoz. A II. vatikáni zsinat az egyház életére nézve is megfogalmazta azokat az elveket, amelyek Isten egész népének aktív részvételét szorgalmazzák az egyház életében, a vezetésben pedig előtérbe kerül a kölcsönösségen alapuló kollegialitás elve. Hasonló folyamatokkal van tehát dolgunk a társadalomban és az egyházban is, mindkét esetben az „egyszerű” ember részvétele a tét. A keresztény közösségek hiteles tapasztalta minta lehet a szélesebb társadalom számára is. ■

ÉRTÉKALKOTÁS

Én én vagyok, de más vagyok!

H-né Kozma Klaudia, gyógyszerügyi kisegítő

Olyan családban születtem, ahol az apa magyar, az anya pedig cigány származású. Így én és a testvéreim félvérek vagyunk vagy, ahogy már neveztek is minket, „korcsok”. Úgy nőttem fel, hogy hol cigány voltam a magyarok között, hol magyar a cigányok között. De én mindig másnak éreztem magam! Eddigi tapasztalataim és véleményem által úgy gondolom, hogy régen is, és napjainkban is, a cigányok és magyarok között van, volt, és lesz is ellentét, előítélet. Megtapasztaltam, hogy egy cigány embernek sokkal nehezebb érvényesülnie az életben, mint egy magyarnak az előítéletek miatt. Be kell vallani, a cigányok egy részének viselkedése és életvitele ad okot erre. Száz magyar emberből nyolcvannak rossz élménye van a cigányokkal. Mind a két, nevezük így „csoportban”, a cigányok és a magyarok között is van ilyen is, olyan is. Van jó és van rossz ember. Nem szabad általánosítani, nem lehet, minden embert, legyen az cigány vagy magyar származású „egy kalap alá venni”. Nem választhatjuk meg, hova, milyen családba, milyen származásuként születünk meg. Az, hogy valaki milyen ember lesz, milyen életet fog élni bizony nagyban függ a neveltetéstől, egy kis genetikával megkavarva. A cigányok egy része, aki közé magamat és a családomat, ismerőseimet is sorolnám, igen is rendesen élnek, tanulnak, dolgoznak. Amit bizony kijelenthetek és az évek során megerősödött bennem, hogy egy magyar ember, ha mocsokban-koszban, elfogadhatatlan körülmények között él, akkor is különbnek érzi magát, mint egy tanult, tisztességes, normális körülmények között élő cigány, amit soha nem fogok megérteni és elfogadni! De a cigány is lenézi a magyart, viselkedése, életvitele és gondolkodása miatt.

Az a baj, hogy ezeknek az ellentéteknek, előítéleteknek a következményét mindig a rendes emberek viselik. Az én férjem is magyar származású, van egy gyönyörű kisfiunk és úgy élünk, mint bármelyik átlagos család. De van közöttünk különbség is; mások vagyunk, mégis szeretjük és tiszteljük egymást, egymás származását. Tudnunk kell esélyt adni a másoknak. Nem szabad valakit a bőrszíne, a származása miatt elítélni. Ismerjük meg egymás értékeit, utána alkossunk véleményt egy emberről. ■

PERSPEKTÍVÁK

Jövő = kétely?

Fejes Annamária, egyetemi hallgató

Sokszor hallhatjuk, hogy „a fiataloké a jövő”, „a mi kezünkben van, milyen irányt vesz”. De vajon tisztában vagyunk ennek a pár szónak a súlyával? Keresztény fiatalokként pedig talán még nagyobb a felelősségünk. Mit tehetünk tehát? Gyakran érezzük magunkat tehetetlennek, picinek, jelentéktelennek, vagy megkísért bennünket a közép-szerűség.

Hibást mindig könnyű találni, de az is igaz, hogy a mai globális és magyar valóságban joggal érezheti magát egy friss-diplomás vagy bármilyen végzettséggel rendelkező fiatal elveszettnek. Munkatapasztalat és kapcsolatok hiányában meglehetősen nehéz elhelyezkedni. Sokan arra kényszerülnek, hogy egy nagy multihoz betagozódva olyan munkát végezzenek, amihez nem feltétlenül szükséges egy komolyabb végzettség, és még szerencsésnek is mondhatják magukat, hogy van munkájuk. De valóban szerencsések?

Újabban nagyon foglalkoztat, hogy keresztény fiatalokként mi az a plusz, amit a társadalomnak csak mi adhatunk. Minden jól van, ahogyan van? Vagy esetleg vannak olyan területek, ahol sürgősen változtatni kéne a bevett gyakorlatokon? Azonban véleményt, kritikát (még ha konstruktív is) eléggé rizikós megfogalmazni, mert kivívhatjuk magunk ellen az idősebb generáció, de akár még saját kortársaink meg nem értését is. Megéri kockáztatni? Érdemes a járatlan, ismeretlen ösvényen elindulni? Vagy maradjunk inkább a jól bejáratott, ám szürke megoldásoknál? Na meg ki hallaná meg a hangunkat?! Nem számítunk elismert szaktekintélynek, ráadásul a keresztény értékeket képviselve nem ritka, hogy elutasításba ütközünk. Sokszor találkozhatunk továbbá a „Miért legyek tisztességes, kiterítenek úgylis” elv képviselőivel, ami, valljuk be, nem túl inspiráló. Ezer meg ezer kérdés, kétely, amik elől néha nagy kedvünk lenne elrejtőzni. Hol van itt a feloldás? Hogyan induljunk el egy olyan úton, amit teljesen elborít a köd, és azt sem látjuk, hogy merre vannak a szakadékok, vízmosságok?! Nekem nagyon sokat segített az a gondolat, hogy amikor egy úton elindulunk, még nem szükséges a teljes utat látni, de ennek ellenére nem kell feltétlen kételkedni. Bízni lehet abban, hogy az első lépést megtéve meglátjuk a következőt, azután pedig az utána következőt. Egy lépésre van csupán szükség. ■

PEREMVIDÉK

Mit fognak szólni az emberek

Dr. Csáki Tibor, monori plébános

„Egy közülünk.” Ezzel a felirattal fogadták a pápát Lampedusa szigetén július 8-án a bevándorlók. A stadionban a szentatya az irgalmas szamaritánus történetéből indult ki beszédében. Beszélt arról, hogy globalizált világunkban ma is hasonló módon elmegyünk a szegények mellett: „Ma a világon senki sem érzi magát felelősnek ezért. Elvesztettük a testvéri felelősség érzését. Beleestünk a pap, az oltárszolga álszent magatartásába. Nem a mi feladatunk és ezzel megnyugtatjuk magunkat, hogy minden rendben van. Ebben a globalizált világban beleestünk a közöny globalizációjába! Hozzászoktunk a másik szenvedéséhez, nem ránk tartozik, nem érdekel bennünket, nem a mi ügyünk!”

Huszonhét éve szenteltek pappá. Már kispap koromban is foglalkoztatott, és azóta is foglalkoztat, hogy a példázatbeli pap miért nem állt meg. Papszentelésre készülve arra gondoltam, nem szeretnék ilyen pap lenni. Azóta sok lehetőség adódott, hogy megálljak, de ne csak a gondolatok síkján, hanem rálépjek a tettek mezejére is és ne egyedül, hanem társaimmal. Ezzel kapcsolatban eszembe jutott egy történet, melyet közösségemmel éltem meg:

A monori tanyán élt egy cigány asszony négy kisgyermekével mélyszegénységben. Karácsonyra vittünk nekik tüzelőt, élelmiszer csomagokat, de ez csak pillanatnyilag segített, helyzetük válságossá vált: a négy gyermeket állami gondozásba akarta adni. A munkatársaim biztattak, hogy fogadjuk be a családot a plébániára. Először elképzelhetetlennek tartottam. Később már csak féltem ettől a döntéstől. Mit fognak szólni az emberek. A plébánia udvarán volt egy kis lakás, amit már nagyon régen nem használtunk. Rendbe hozattuk és a tél kellős közepén odajött lakni Gizi gyermekeivel. A közösség tagjai megtanították főzni, bevásárolni, a pénzzel gazdálkodni. A plébánián gyakorlaton lévő diakónus korrepetálta a gyerekeket. Egy kicsit meglepődött, hogy a külföldi teológiai tanulmányai után a szorzótáblát gyakorolja velük. De talán egy kicsit megállt a nagy sietségben. ■



Fotós: B. Goodley/CN



Fotós: Pápp Csíbor

Nem választ-hatjuk meg a származásunkat, ezért esélyt kell adnunk egymásnak.

Keresztény fiatalok mit adhatnak a társadalomnak? Egy lépésre van csak szükség.

Hozzászoktunk a másik szenvedéséhez... nem a mi ügyünk.



Fotós: Miklós Csaba



BECSÖNGETTEK

AZ ÚJ TANÉVRE

ÉRVEK, ELLENÉRVEK, TÁMADÁSOK,
VÉDEKEZÉSEK, ÍGÉRETEK ÉS
SZÁMONKÉRÉS. AZ OKTATÁSHELYZETE
AZ ELMÚLT ÉVEKBEN SOK VIHART
ÉLT MEG, DE A TAPASZTALATOK
ÍGÉRETESEBBEK A VITÁKNÁL ÉS
SZEMREHÁNYÁSOKNÁL.

Nemrég egy budai alapítványi gimnáziumban történt meg velem az alábbi eset: egy tapasztalt pedagógus óráján felmerült a szakmaválasztás, továbbtanulás kérdése. A tanár az élénk beszélgetés előmozdítására azt kérte, mondjanak olyan foglalkozásokat, amelyeket semmi pénzért nem választanának. Persze előkerült a szemétszállító és a sírásó is, de az egyik 18 éves lány így szólt: „Tanár nem lennék, mert tanárnak csak az megy, aki semmi másra sem jó...” Hú, ez durva volt – gondoltam magamban... De legalább őszinte. Szembesültem azzal a ténnyel, akkor is, ha nem akarok általánosítani, milyen ma a pedagógus szakma társadalmi megítélése.

Ennek kapcsán kezdődött el három különböző helyzetben levő pedagógussal egy beszélgetés.

Felmerül a kérdés, léteznek ma még vérbeli pedagógusok, olyanok, akiket elfogadnak a szülők és kedvelnek a tanítványok? – kérdezem Szalai Józsefet, aki negyven év tanítás után ma már nyugdíjas és Keszleri Erzsébetet, aki több mint húsz éve oktatja a gimnazistákat kémiára és biológiára.

Szalai József szerint a jó pedagóguslétnek legalább két feltétele mindenképpen van: „szeresse akiket tanít (válogatás nélkül!), és szeresse amit tanít. Csak egy példa: gimnáziumi földrajz tanárom pályafutása legnagyobb eredményének azt tartotta, hogy egykori tanítványai közül hetvenketten földrajz tanárok lettek. Személyes példája tette vonzóvá számukra ezt a pályát. Mert minden tanulóhoz megtalálta az utat, nála nem volt bukás, mindenki szerette és tudta képességéhez mért szinten a földrajzot. Néhány évig kollégája is lehettem. Tanúja voltam annak, hogy még utolsó tanévben is óravázlatokat írt. Ámúltomra megjegyezte: egy év alatt változtak ismereteink a világról.”

Keszleri Erzsébet: „A tanítás egy olyan komplex folyamat, amelyben egyenlő része van a tanárnak és a diáknak, eredményessége nagyrészt azon múlik, hogy létrejön-e az a kölcsönösségen alapuló kapcsolat, amelynek megteremtéséhez annyi különböző kulcsra van szükségünk, ahány nebuló ül velünk szemben az osztályban.”

Elégedettnek nevezhetjük ma a pedagógusokat? Már a kérdés is nevelésesen hangzik, hiszen az anyagi és erkölcsi megbecsülés az utóbbi években egyre romlik. Kihat-e ez a munkájukra?

Szalai József: „Az előbb említett tanárom gyakran adott hangot elégedetlenségének a pedagógusok alacsony társadalmi megbecsülésével kapcsolatban. Egyik értekezleten kifakadt: „Már mindenki belénk rúghat!” Ez azonban nem befolyásolta munkakedvét: „A gyerek nem tehet arról, hogy engem nem becsülnek meg eléggé. Nem tud arra várni, hogy esetleg öt-tíz év múlva, nagyobb pénzért jobban fogok dolgozni”.

Optimálisan működnek-e az iskolák? Hogyan javíthatnánk a helyzeten?

Szalai József: „Véleményem szerint a jó működéshez három fontos összetevő szükséges: az igazgató „tanárbarát” vezetőséget alakítson ki, a vezetőség pedig „gyerekbarát” tetsületet hozzon létre, valamint a vezetőség folyamatosan hangsúlyozza a nevelői feladatokat. Egyik kolléganőmmel álltam a buszmegállóban, amikor a beérkező busz harminc év körüli vezetője kihajolt az ablakon, és az utasok nagy meglepetésére kiszólt: »Kezét csókolom Eta néni, még most is úgy tetszik tanítani a Tragédiát, mint a mi időnkben?« Ez a kollégám ugyanis minden évben újra és újra elolvasta az Ember tragédiáját, hogy a friss élmény hatása alatt tudjon beszélni róla. És ezt el is mondta a gyerekeknek.”

Már becsengettek. Vajon kipihenték magukat a nyáron a tanárok? Milyen volt a hangulat a tanévnyitó értekezleten?

Keszleri Erzsébet: „Nemcsak a diákok, a tanárok számára is ismerős az a várakozással teli izgalom, ami megelőzi a szeptembert, hisz minden tanév egy kicsit más, tartogat valami újat. A nyári szabadság alatt ki-ki végiggondolja, ’emésztgeti’, értékeli az előző tíz hónap eseményeit, sokszor születnek új elhatározások, nem kevesen vannak, akik a nyarat is tanulással, továbbképzéssel töltik, hisz ez a pálya állandó megújulást, szellemi és lelki fittséget, folyamatos tervezést kíván. Nem csoda, ha minden olyan tényező, ami kívülről befolyásolja az iskola életét, az oktatáspolitikusok, az oktatásirányítás résztvevőinek újabb és újabb intézkedései, pusztán a kényszerű változások ténye miatt is plusz izgalmat, esetleg aggodalmakat váltanak ki a nevelést és oktatást hivatásukul választó szakemberekben.”

Hogyan reagálunk a kollégák aggódó, a bizonytalanság miatt néha rosszkedvű, vagy eleve elutasító mondataira?



Fotó: Domenico Salinas/CN



„Tekintsünk úgy a mozgásra mint az egészséges lelki fejlődés alapjára.”

Szőke-Milinte Enikő: „Az erkölcsi nevelés lényegében magatartás-formálás, amelynek során a társadalom igényeinek megfelelő tartós magatartásformák kialakítására törekszünk. Az ókortól kezdve a neveléstörténetben alapként jelenik meg az erkölcsi nevelés. A huszadik századi humanisták az erkölcsiség kategóriáját a személyiségfejlődés központi kategóriájává tették, ugyanakkor az egyént tették felelőssé önmaga (erkölcsi) fejlődéséért, hiszen úgy gondolták, hogy rendelkezik azon erővel, melyek segítségével érvényre juttathatja az önmagában rejlő képességeket. Fontos elfogadnunk, hogy saját fejlődésünkért felelősséget kell vállalnunk, hiszen az autonóm döntések eredményeként létrejövő személyiségbeli változások a legtartósabbak.”

Ezek szerint elegendő, ha mindenki kizárólag önmaga erkölcsit neveli...

Szőke-Milinte Enikő: „Ha az erkölcsiség kiindulópontját csak a személyiségből eredeztetjük, az értékrelativizmushoz vezet. Az elmúlt húsz év magyarországi közoktatásában ez a folyamat figyelhető meg: a társadalmi köztudatban az volt a jó iskola, ahol a gyermek személyiségét úgy bontakoztatta ki, ahogy ez neki és a családjának a leginkább kedvező volt. Így az iskolákban elfogadó, megengedő attitűd alakult ki az értékekkel kapcsolatban, módszertanilag pedig megfigyelhető volt az értékek tudatosításának esetlegessége annak ellenére, hogy a neveléstudományokban azonban már az ókortól megfogalmazódott, hogy az egyén morális lényé csak akkor válhat, ha erkölcsisége tudatosságon alapul.” ■

Lehet-e nyugalmat sugározni a sokszor indokolatlan békétlenségben?

Keszleri Erzsébet: „Sokat segíthet, ha alaposan tájékozódunk a minket érintő változásokról. Nem biztos, hogy erre leghitelesebb forrásként a napilapok, vagy esetleg az internetes blogok, levelezőlisták a legalkalmasabbak, mert nagyon sokszor fél információkat, esetleg tudatos ferdtéseket tartalmazhatnak. A tények pontos közlése helyett azok értékelése, negatív, vagy pozitív színben való feltüntetése befolyásolhat bennünket hozzáállásunkban, még mielőtt az eredeti forrással saját magunk megismerkedhetnénk, és a magunk számára véleményt alkothatnánk a várható változásokról. Az oktatásügyi dokumentumok áttanulmányozása nem kevés időt és figyelmet kíván az erre vállalkozóktól, azonban – miután meghatározzák a mindennapi munkánk tartalmát – megkerülhetetlen. Ha azt feltételezzük, hogy az új szabályozók megalkotóit szakértelem, és legfőképpen jó szándék vezette, sőt igyekszünk a törvények és rendeletek mögött rejlő konkrét szándékokat is felfedezni

és megfogalmazni, könnyebben tudunk majd eleget tenni a ránk váró legfontosabb feladatnak, ami végül is a tantermekben zajlik.”

A közoktatásban az elmúlt időszakban történt változások közül melyeket emelné ki, melyeket tartja fontosnak? – kérdezem Szőke-Milinte Enikőt, a PPKE Pedagógia tanszékének docensét.

Szőke-Milinte Enikő: „Kettőt neveznék meg: a legjelentősebbnek a hit és erkölcs tantervet és a mindennapos testnevelés bevezetését tartom. A mozgás az ember alapvető tulajdonsága és szükséglete. A pszichológiai és neurológiai kutatások bizonyították, hogy a mozgásfejlődés és az idegrendszer fejlődése kéz a kézben járnak. Tekintsünk úgy a mozgásra mint az egészséges lelki fejlődés alapjára. A mindennapos testnevelés egy lépéssel közelebb visz ahhoz, hogy megfelelő körülményeket biztosítsunk a gyermekek testi-lelki fejlődéséhez.”

Az erkölcs tanoktatás körül sok a téves hír, szülői bizonytalanság tapasztalható. Hogyan érvelne az erkölcs tanoktatás szükségessége mellett?

Amikor Szent Ferenc átölelt egy leprást, konkrétá vált számára Krisztus követése.



Legyünk a remény hordozói

Jól ismert Assisi Szt. Ferenc megtérése. Amikor fiatalon otthagyja a gazdagságot és a kényelmet azért, hogy a szegények között szegény legyen, megérti, hogy nem a dolgok, a birtoklás, a világban levő bálványok által teszünk szert az igazi gazdagságra, és adunk igazi örömet, hanem Krisztus követése és mások szolgálata által. Viszont talán kevésbé ismert az a pillanat, amikor mindez konkrétá vált az életében, amikor átölelt egy leprást. Ez a szenvedő testvér a „fény közvetítője” volt Szt. Ferenc számára, mert minden nehézséggel küzdő emberben Krisztus szenvedő testét öleljük át.

Ma itt, ebben a kórházban, ahol a drogfüggőség ellen harcoltok, mindenkit át akarok ölelni, benneteket, akik Krisztus teste vagytok és kérem Krisztust, hogy töltsé be céllal és szilárd reménnyel a ti utatokat és az én utamat is. (...)

De nem elegendő az átölelés. Nyújtsunk kezet mindenkinek, aki nehézséggel küzd, aki a drogfüggés sötétségében szenved

és nem is tudja, hogyan jutott ide és mondjuk neki:

Felállhatsz, felemelkedhetsz, nehéz ugyan, de lehetséges, ha te is akarod.

Kedves Barátaim, mindenkinek azt szeretném mondani, de mindenekelőtt azoknak, akiknek nem volt bátorságuk rálépni arra az útra, amire ti ráléptetek: indulj el fölfelé, ez az elengedhetetlen feltétel! Meg fogod találni annak a kinyújtott kezét, aki segíteni akar, de helyetted senki sem tud felállni. De sohasem vagytok egyedül! Az Egyház és sokan közel vannak hozzátok. Bizalommal tekintsetek magatok elé, hosszú és fáradtságos utat kell bejárnotok, de nézzetek előre. Biztosan van jövőtök, mely más perspektívát mutat, ami új lendületet és erőt ad a hétköznapiakban, szemben a világ bálványainak megtévesztő javaslataival. Mindenkinek ezt akarom ismételni: Ne engedjétek, hogy ellopják tőletek a reményt! Ne engedjétek, hogy ellopják tőletek a reményt! És még ezt: Ne lopjuk el a reményt, hanem legyünk mindannyian a remény hordozói! (...)

Részlet Ferenc pápa beszédéből az Assisi Szt. Ferencről nevezett kórházban, Rio de Jeneiróban, 2013. július 24-én

Forrás: www.vatican.va



KI A TESTVÉR?

Ha átlapozzuk az Újszövetséget, gyakran csodálatos kijelentéseket találunk Jézus jelenlétéről a testvérben.

Jézus egyes helyeken azonosítja magát az apostolokkal vagy azokkal, akiket szétküld, más helyen követőivel, ismét más helyen minden emberrel. Ez kivehető abból a szövegösszefüggésből, amelyben Jézus szavai elhangzanak.

Azt, hogy Jézus jelen van apostolaiban, mind a négy evangélium ismételtén állítja: kezdve azokon a helyeken, amikor az apostolok befogadásáról beszélnek – amely több mint az egyszerű befogadás, és nem is pusztán vendégszeretet – egészen azokig a részekig, amikor arról van szó, hogyan kell hallgatni Jézus küldötteit. „Aki titeket hallgat, engem hallgat...” (...)

Az evangéliumok beszélnek arról, hogy Jézus jelen van a keresztény emberben, amennyiben kapcsolatban áll Jézus tanítványainak közösségével. A befogadásra vonatkozó szavakat, amelyek kezdetben csak Jézus küldötteire, az apostolokra vonatkoznak, később általánosították és alkalmazták a keresztény közösség tagjai közötti kapcsolatokra, és különösen az azokkal való kapcsolatokra, akik szükségét szenvednek. (...)

Ahogy más területeken, úgy itt is Jézus ellenkező előjelet ad az értékeknek: amit az emberek semmibe vesznek, annak jelentőséget tulajdonít. Következésképpen a keresztény számára a legszegényebb, a legkisebb valójában a legnagyobb, a legfontosabb, mert Jézus teljességgel az ő oldalukra állt, egészen addig menően, hogy az, aki e kicsik közül egyet befogad, az magát Jézust fogadja be. (...)

Amikor Pál apostol ezt állítja: „(...) már nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2, 20), nem csak az ő saját misztikus tapasztalatáról beszél, hanem általában a hívő ember és Krisztus azonosulásáról.

És éppen ebben áll a keresztény lét újdonsága. Ez tesz bennünket új emberré. (...)

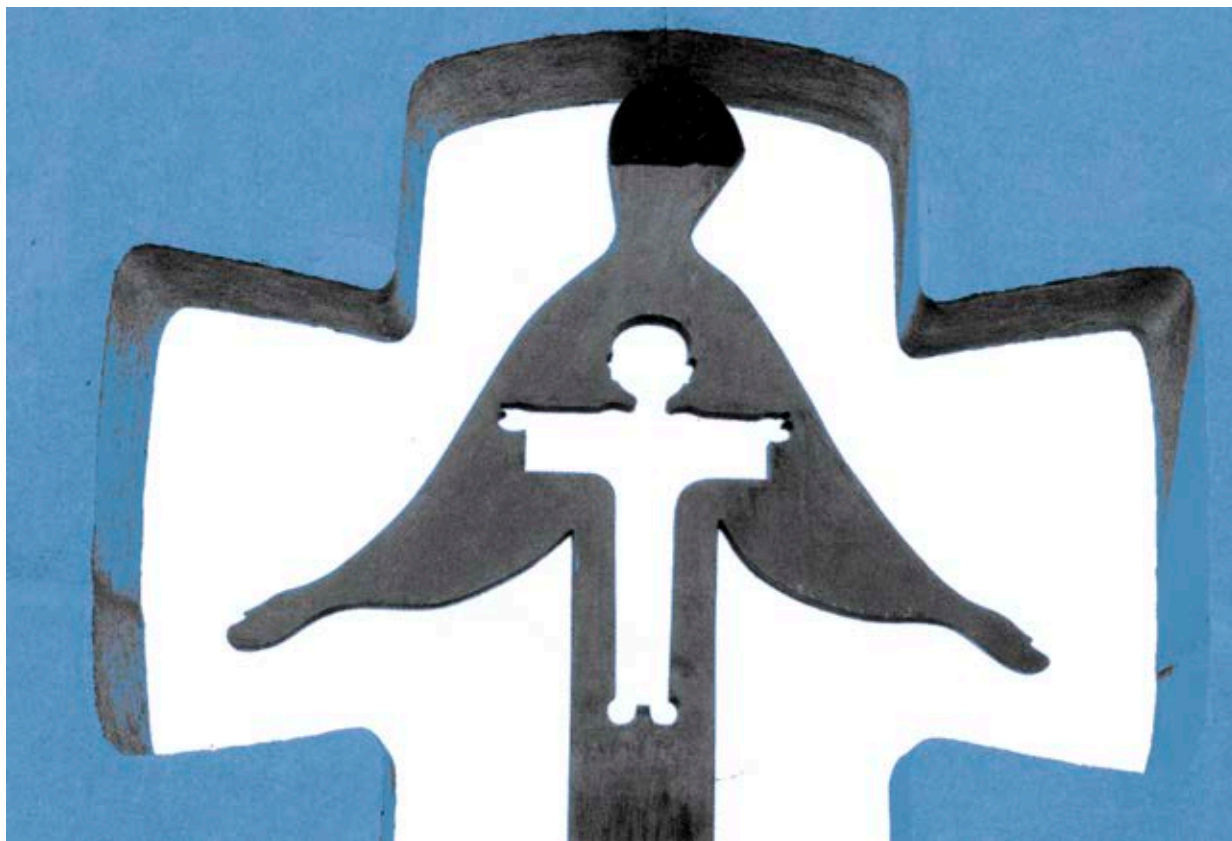
Pálhoz hasonlóan János is a maga sajátos módján beszél Jézus jelenlétéről a keresztényekben. Jellegzetes megfogalmazása: „a hívő Krisztusban” és „Krisztus a hívőben”. Számára Krisztus és a hívő kölcsönösen egymásban laknak. Erről az Eucharisziával kapcsolatban beszél: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad és én őbenne” (Jn 6,56).

Vigasztaló ez a kifejezés: „bennem marad”, hiszen arra utal, hogy a kölcsönös egymásban lét nem csupán pillanatokig tart, hanem tartós, folyamatos valóság. Így tehát az egész nap folyamán egyesülten maradhatunk: oly mélységesen, kölcsönösen egymásba hatolva, amelyre egyébként az ember életében nincs példa. (...)

Szent János nem csak arról beszél, hogy Jézus jelen van a hívőben, hanem kifejezetten azt mondja, hogy maga a Szentháromság jön, hogy benne lakjék. Tudjuk, a Szentlélek eljövetele Jézus mennybemene-teléhez van kötve, és az Ő feladata az, hogy jelenvalóvá tegye Krisztust a hívőben. Hiszen Jézus halála előtt a tanítványok „kívül” voltak Jézuson. A feltámadás után azonban a Szentlélek által megvalósul a hívőben a megdicsőült Krisztus benső jelenléte. Itt kezdődik az új kapcsolat a hívő és Jézus között. Olyan bensőséges kapcsolat ez, hogy semmivel össze nem hasonlítható az ember életében.

János így fejezi ezt ki: „Én meg majd kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek: az Igazság lelkét, aki örökké veletek marad. A világ nem kaphatja meg Őt, mert nem látja, és nem ismeri. De ti ismeritek, mert bennetek van, és bennetek marad” (vö. Jn 14,16-17). Tehát ebben az első részben a Szentlélekről beszél, akit megkapunk.

Krisztus bennünk, és mi őbenne



Ennek a szakasznak a második részében János arról beszél, hogy a feltámadt Krisztus jellemző vonása az, hogy az Atyánál van. És ugyanitt lehet a hívő is: Krisztus által, és hozzá hasonlóan – ha Krisztus jelen van a hívőben, a hívő is ott lehet az Atyánál – neki is új kapcsolata van az Atyával. (...) Ezt írja: „Nem hagyalak árván benneteket, hanem visszajövök hozzátok. Azon a napon majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig bennem és én bennetek” (Jn 14,18-20).

A harmadik részben találjuk azt a feltételt, melyet a Feltámadott szab, hogy jelen lehessen a hívőben. Ez pedig a hűség a parancsolataihoz, aminek a gyümölcse a nagyobb belső megvilágosodás. Ha ez megvalósul, akkor a Szentháromság lakást vesz a hívőben. Ugyanis ezt mondja: „Aki ismeri és teljesíti parancsaimat – ez a feltétel –, az szeret engem. Aki szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Én is szeretni fogom, és kinyilatkoztatom magam neki”, ez a nagyobb megvilágosodás. (...)

Korábban János hangsúlyozottan aláhúzta és tisztázta, hogy Isten bennünk maradásának és a mi Istenben maradásunknak feltétele az, hogy tartsuk meg

parancsait: a parancsokat pedig kettőben foglalta össze: higgyünk Jézusban – nagy hitünk legyen – és kölcsönösen szeressük egymást (vö. 1Jn 3,23).

Ezen a ponton különleges módon hálát kell adnunk Istennek, hiszen mindnyájan ismerjük történetünket. Mindnyájan tudjuk, hogy az Új Parancsot választották életük alapszabályának a kezdetekben az első fokolarinák, majd azóta mindazok, akik ebben a lelkületben új életre találtak.

János megadja a magyarázatot erre: Ki ösztönzött bennünket, hogy éppen ezt a parancsolatot válasszuk, és ki oltott a szívünkbe ekkora hitet az evangélium iránt? Mert így született: nagy volt a hitünk és ezt a parancsolatot választottuk. A Szentlélek. Ő volt. Neki legyen mindenkor hála!

Egyben örömmel megállapíthatunk egy másik dolgot: ha hittünk és szeretünk egymást, Krisztus bennünk volt, és mi Őbenne; adja Isten, hogy mindig is megtartsunk bennünket ebben!

CHIARA LUBICH: *Jézus a testvérben*

Új Város, 2013

Fordította: Tomka Ferenc



A tettek legyenek mindig az első helyen!

**„Ne szeressünk se szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal.”
(1Jn 3,18)**

Szent János írja ezt. Figyelmezteti a közösségeket, hogy ügyeljenek bizonyos emberekre, akik szavaikkal ugyan megvallják Jézusba vetett hitüket, de ezt a hitet nem követik tettek. Sőt haszontalannak és fölöslegesnek tartják ezeket a tetteket, mintha Jézus már mindent elvégzett volna. Az ő hitük így üres és terméketlen, mert hiányzik belőle az az elengedhetetlen hozzájárulás Jézus művéhez, amit Ő személyesen tőlünk kér.

„Ne szeressünk se szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!”

Tettekkel szeressünk! Az apostol azt mondja, hogy az igazi hit bizonyítéka, ha úgy szeretünk, ahogy Jézus szeretett bennünket, ahogy Ő tanította nekünk. Ennek a szeretetnek egyik legfőbb jellemzője

a konkrétság. Jézus nem szép szavakkal szeretett, hanem ahol csak járt, jót tett, mindenkit meggyógyított, készséggel rendelkezésre állt mindenkinek, aki hozzá fordult, kezdve a legelesettebbeken, a legszegényebbekben, a társadalom kivetettjein, és az életét adta értünk.

„Ne szeressünk se szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!”

A tetteken kívül igazsággal is szeretnünk kell, mondja az apostol. A keresztény szeretet igyekszik konkrét tettekben megnyilvánulni, és a szeretet igazságából akar meríteni, amit Jézusban találunk meg. Az ő érzéseinek és az ő tanításának megfelelő tettekre törekszik. Oly módon és olyan mértékkel kell hát szeretnünk, ahogy azt Jézus megmutatta nekünk.

Önkéntes fiatalok dolgoznak a miskolci táborban



Fotó: Papp Gábor

A világ ma tanúságtevőkre vár

„Ne szeressünk se szóval, se nyelvel, hanem tettel és igazsággal!”

Hogyan éljük tehát ezt az életigét? A mondanivalója teljesen világos. Meghív a hiteles keresztény életre, melyet Jézus annyira hangsúlyozott. Vajon nem erre vár a világ is? Talán nem a jézusi szeretet tanúságtevőit szeretnék látni a mai emberek?

Tettekkel szeressünk tehát és ne szavakkal! Kezdjük a legalázatosabb szolgálatokkal nap mint nap a mellettünk lévő felebarátok felé!

Szeressünk igazsággal! Jézus mindig az Atya akaratára szerint cselekedett, nekünk is mindig Jézus szavai szerint kell élnünk. Jézus azt akarja, hogy

őt lássuk minden felebarátban, ugyanis amit a felebarátunkkal teszünk, azt úgy tekinti, hogy vele tettünk. Továbbá azt kéri, hogy úgy szeressük a többieket, mint önmagunkat, egymást pedig úgy szeressük, hogy készek legyünk az életünket adni egymásért.

Szeressünk hát eszerint, hogy mi is Jézus eszközei lehessünk a világ üdvösségére! ■

Megjelent: *Città Nuova*, 1988. május



Mit ad6ok?



A Fiatalok az Egyesült Világért nyári táborának helyszíne ezúttal Miskolc városa volt. Százhatvanan érkeztek ide az ország különböző területeiről július közepén, hogy jól érezzék magukat együtt és megvalósítsák az adás lehetőségeit.

Mit adhatok?

Elsősorban arra voltunk kíváncsiak, hogyan érezték magukat, mit csináltak a résztvevők. Ezért bepillantottunk néhány nyilvános naplóba, amelyek a táborlakóktól származnak.

„Budapestről kigördült a Kamilla Intercity, útja egészen Miskolcig

Ha nyár, akkor táborok. Ha táborok, akkor sok-sok fiatal. Ha sok-sok fiatal, akkor rengeteg élmény...

tartott. A táborlakók azért érkeztek ide, hogy szeretetüket egymásnak és a város lakóinak ajándékozzák. A vasútállomáson lelkes fogadóbizottság várta a csapat érkezését. A tábor területére érve nagy összeborulások és köszönések következtek. Egymást régóta nem látott emberek elevenítették fel múltbéli élmé-

nyeiket és osztották meg egymással örömeiket. A program ismerkedős játékokkal vette kezdetét, ahol az volt a cél, hogy új arcokat fedezzünk fel, 'új egyéniségeket' ismerjünk meg. Ez sikerült is, a régebbi motorosok bedobták magukat, hogy az újonnan érkezetteknek is otthont teremtsenek.”



Fotó: Papp Gábor (2)

Fent: Akcióban a „pirosak” csapata a miskolci városismereti akadályverseny közben.

Jobbra: Tábornyítás a mottóval.

„Tíz évet éltem itt, az *acélváros*nak mondott Miskolcon, amely most vendégül látja a F fiatalok az Egyesült Világért nyári táborát. Kimondhatatlan örömet érzek... hazajöhettem. És titkon abban is reménykedem, hogy leomlanak bizonyos előítéletek a táborlakókban a nyomott hangulatú, szürke városról, mely többnyire oly sugárzó, oly étellel teli tud lenni, hogy tíz év alatt lassan engem is elvarázsolt.”

„A tábor ideje alatt két napon végeztünk önkéntes munkákat. Többféle lehetőség közül válogathattunk a szociális és fizikai munkák terén, amelyekre előzetesen fel kellett iratkozni a munkafelelősöknél. Idén hirtelen felindulásból kineveztek az egyik munka felelősének, amit egészen az utolsó percekig jótékony homály fedett. Végül aznap délelőtt kiderült minden, a GPS-koordinátákat, kapucsenegő kódokat és némi pogácsát felmarkolva két csoportra bontva hárman-hárman nekivágtunk az Avas lakótelepnek idősnénialátogatóba. Minden aggodalmunk ellenére nem talákoztunk random erdei vadakkal és épségben megérkeztünk a megadott címre, ahol egy kedves, mosolygós hölgy várt ránk terülj-terülj asztalkámmal. Két túrós süti és egy fagyi között előkerült a családi fotóalbum és időutaztunk a nénivel. Meséltünk neki a táborról és kitérőgáltuk a kedvenc spektrumos/hungaroringes műsorokat is. Dél körül indultunk vissza egy egész táborra elegendő süttivel felpakolva, egy elégedetten mosolygó nénit hátrahagyva.”

„Az egyik óvodába mentünk el a gyerekekkel játszani. A *Teddy Maci* program azért is jó, mert segít leküzdeni a fehérköpenyszindrómát, amiben annyi kisgyerek szenved. Ebben próbáltunk nekik segíteni azáltal, hogy játszottunk velük. Olyan édesek voltak, ahogy odajöttek hozzánk a babáikkal és a plüssállataikkal. Lassan feloldódtak és egyre bátrabbak lettek. Eleinte

csak kartörésekkel és lázzal kerestek fel minket, de aztán már volt olyan is, hogy az egyik kutyának eltörött a szeme. Na, az komoly műtét volt! A vérnyomás-hiányos zsiráfrol és leszakadt-fejú maciról nem is beszélve. Igazi csapatmunka folyt a műtétben, hogy a kis állatot megmentjük! Élmény volt a kis doktorokkal dolgozni!”

„Minden hittantábor arra jó, hogy a résztvevők elmélyüljenek a hittanban, minden sporttábor arra jó, hogy a résztvevők jobb sportolók legyenek... a miskolci és ehhez hasonló ifjúsági táborok pedig arra jók, hogy az életet modellezzük velük. Azt szeretnénk, hogy a fiatalok tényleg az életben érezzék magukat. Van itt munka a városért, van szentmise, elmélkedés, ima, csoportbeszélgetés, akadályverseny, fórumok a legkülönbözőbb témákról, kirándulás, buli, táncház... Minden, ami egy fiatal életéhez hozzátartozik. Azzal a

lelki többlettel, amiről a mottóink is szól: a szeretetről, mely olyan szinten ivódik belénk, hogy a 'kultúránk-kává válik'. És amikor majd hazamegyünk, ezzel a szeretettel tudunk lépni a többiek felé a mindennapokban.”



„A tábor alapja a megélt evangélium. Mivel az evangélium mondatai után következik az élet, ezért az sok dologban megnyilvánul. Bármit tehetünk a nap folyamán, ha azt úgy tesszük, hogy azzal Istennel való életünket akarjuk megvalósítani, akkor minden jó lesz.” ■

Webdoktorok?

Túl sok az egészséggel kapcsolatos infó a neten.

Bábeli zűrzavar és információmennyiség uralja a netet, ezért rendkívül komplikált a tájékozódás és a keresés, ami az esetek többségében végül nem hoz kielégítő eredményt. Nehezen akar kialakulni az egészségügy webpiaca: az egyik oldalon a betegek orvosi tanácsra várnak, a másik oldalon meg a fehér köpenyesek tétováznak magukra vállalni a tanácsadói szerepet vagy bizalmatlanul figyelik a fejleményeket.

Amerikai piackutató intézetek (Kyp Holdings és Opinion Research Corporation) felmérést készítettek a meglévő gondokról. Az adatok magukért beszélnek. A megkérdezettek hetvenhat százaléka a világhálóról szerzi be az információit, de csak huszonkét százalékot tesz ki azok száma, akik teljesen rábízák magukat az ott található tartalmakra, ha komolyabb egészségügyi panaszuk van. Zavarba ejtő, mennyi rengeteg online oldal létezik, ahol válaszolnak a kérdésekre. Itt azonban az információk

olyan áradatával bombázzák a kétségekre neten megoldást keresőket, hogy csakhamar meghátrálásra kényszerülnek.

A 18 és 34 éves kor között megkérdezetteknek több mint a fele, egészen pontosan ötvenöt százaléka azt mondta, hogy a neten „túl sok a választási lehetőség”, vagy „nem tudja, kihez forduljon, hogy a legjobb tanácsot kapja.” A megkérdezettek fele (49%) az orvost jelöli meg első helyen, mint olyan valakit, aki képes eligazítani, melyik honlapot érdemes felkeresni és melyiket nem. A felmérés alapján ugyanakkor négy közül csak egy nyilatkozott úgy, hogy bölcs tanácsokat kapott orvosától. „A bete-

gek szeretnék használni a netet – mondja Nicholas Miller, a Kyp munkatársa –, szeretnék az egészségükkel kapcsolatos információkhoz jutni, de nem tudnak az egymással versengő honlapok közül választani.” „Az egészségügynek ezért támogatnia kellene az orvosokat abban, hogy hivatásukat építsenek a gyógyulni vágyók és az online források között, hogy ezek a források segíthessék a betegeket helyzetük megértésében és kezelésében. A piac csak iránymutatásra vár.” A felmérésben 1008 felnőtt, köztük 507 férfi és 501 nő vett részt.

Forrás: CN 2010/23
Fordította: Tóth Judit



A pszichológus válaszol

Pasquale Ionata

Szakítsd le az epret!

Mit tanácsol a pszichológia, hogyan élhetjük jobban a jelen pillanatot?

Néhány éve a pszichológusok jó része azt javasolja, hogy tanuljunk meg a *mindfulness* elnevezésű meditációs gyakorlatot. A *mindfulness*-nek nincs pontos magyar megfelelője, fordítják éber figyelem, éber jelenlét, éber tudat, tudatos figyelem szavakkal. Segít abban, hogy odafigyeléssel éljük meg, ami körülöttünk történik, anélkül, hogy szétszórtak lennénk. A nyugalom és a tudatosság minősége az emberben hatalmas gyógyító képességet tud mozgósítani.

Egy rövid keleti történetből jobban megértjük, hogy miről is van szó. A pusztai vándort egy felbőszült tigris üldözi. Hogy mentse a bőrét, beugrik egy kiszáradt kútba,

de annak a mélyén egy másik tigris tanyázik, és feni rá a fogát, hogy széttépje. A szerencsétlen ember nem akar visszamászni, nehogy a fenti tigris végezzen vele, de ahhoz sincs mersze, hogy leugorjon a kút fenekére, ahol a lenti tigris darabokra szaggatja. Hirtelen elkapja a kút repedéseiből kinőtt bokor egyik ágát, és azon függeszkedik. Aztán egyre jobban elhagyja erejét és érzi, hogy hamarosan meg kell adnia magát a sorsnak. De kitart még, és ahogy az ágon csüngve körülnéz, megpillant két egeret, egy feketét és egy fehéret. Ezek ide-oda rohangálnak a bokor törzsén és rágcsálni kezdik azt az ágat, amelyikbe kapaszkodik. Már recseg-ropog az ág, előbb-utóbb leszakad – a vándor tudja, hogy elkerülhetetlen a vég, le fog zuhanni és a mélyben lapuló tigris azon nyomban széttépi. De miközben így rémülten lóg, jobb kéz felől meglát egy növénykét a kövek között, és azon egy eperzemet. Kinyúl érte és leszakítja – már csak másodpercen múlik, hogy letörjön az ág. Nézegeti, szagolgatja, és amikor beleharap, a legfinomabb gyümölcsöt ízleli meg, amit valaha is evett. Így végződött a történet, amelyből láthatjuk, hogyan lehet minden körülmények között a jelen pillanatot élni.

Forrás: CN 2013/11
Fordította: Tóth Judit



Illusztráció: Vittorio Sedini

Ki jár (jól) a városban a terepjárókkal?

Gondoltuk volna, hogy 1936-ban alkották meg a világ első városi terepjáróját? Ezek a nagy teljesítményű monstrok – nevük SUV a *Sport Utility Vehicle* rövidítéséből – néhány éve, mondhatni, igazi népi mozgalmat indítottak, magyarul: divatba jöttek! A polgárok sokasága azonban nem viseltetik irántuk kitörő lelkesedéssel. Mi nek is örülne? A városokban mindenütt találko-

zunk velük; ha akarnának, se tudnának szerényen észrevétlenek maradni (sőt, épp ellenkezőleg!). Talán százezernél is több fut belőlük a magyar utcán. Ha még az országúton, csak hagyján, de a szűk, városi utcákban is. Gyakran csak úgy tudnak parkolni, hogy – nem túl sportszerűen – a járdát is eltorlaszolják. Gond nélkül felhajtanak bármekkora útpadkára, nem válogatnak a lehetőségek közül.

Legutóbb is mi történt? Két ilyen parkoló luxus terepjáró teljesen megbénította a közlekedést Budapest egyik legforgalmasabb útján, mivel a villamos nem fért el tőlük. Azt mondják, mindennapos eset... A SUV-ellenzők népes európai táborában anynyi bizonyos, hogy egyre jobban érik a meggyőződés: semmi keresnivalójuk ezeknek a behemót autóknak a városban! Erkölcseleg is alátámasztják a tények: a

sok baleset, amit okoznak. Milánó központjában azért ütközött a villamosnak egy busz és veszítette életét egy személy, másik húsz pedig megsérült, mert egy terepjáró hirtelen megpróbálta „kiszélesíteni” a sávot, ahol közlekedett. Huszonöt százalékkal több balesetet okoznak itt ezek a járművek, mint a normál autók.

A józanságot megtartva és az előítéletektől mentesen mégis nehéz megmondani, kire is hallgassunk. Hiszen a megnyilvánuló érzelmek mögött netán rejtőzhet irigység (is): neki van, nekem meg nincs! Az egyetlen kétségbevonhatatlan tény, hogy a SUV-ok divatosak, és még a mai krízisidőkből is nagy a kereslet irántuk magánszemélyek, de főleg vállalatok részéről. Az autógyártók meg lehetnek elégedve. A SUV-ok tehát uralják a terepet a városokban is, habár régtől ismert a jogos kifogás: jobban szennyezik a környezetet a normál autóknál (ugyanakkora hengerűrtartalommal majdnem kétszeres a károsanyag-kibocsátásuk). A parkolóhelyből többet foglalnak el, mint ami járna nekik, nem is beszélve arról, mennyire csúnyán néznek rájuk a kisautós társaik, a biciklisek és a gyalogosok. És hiába a próbálkozás, hogy kitiltsák őket a szűk utcás történelmi városnegyedekből, a meglévő példákat csak kevesen követik. Ki is jár jól akkor valójában (netán etikusan) ezekkel a csoda-terepjárókkal? ■

HUSZONÖT ÉV AZ ÚJ VÁROSSAL

1989-2013

Akciók
Genfest
Internet
Arcképek
Válság
Európa
Szeretet
Külföld
Négy szemközt
Pszichológia
Isten tenyerén
Egészségügy
Párkapcsolat
Kommunikáció
Gazdaság
Demokrácia
Aktualitás
Sport
Város
Történetek
Közösség
Események
Hatarok nélkül
Globalizáció
Fokoláre
Társadalom
Gyermek
Tapasztalat
Demokrácia
Előttünk jártak
Tudomány
Értékek
Riport
Város
Interjú
Média
Egyház
Élet
Fokoláre
Hűség
Egység
Vallás
Szolidaritás
Kérdés
Jog
Munkahely
Ével
Vélemény

Fény, só és kovász

Ezzel a három szóval határozta meg évekkkel ezelőtt Chiara Lubich az olasz testvérpánc, a Città nuova küldetését. Jól tudjuk, hogy a sajtó ma sem a só, sem a kovász szerepét nem tölti be, habár ott van mindenütt, de nem arról van szó, hogy a fényt adná.

Az olasz és a világon levő 35 lap is azzal a szándékkal jött létre, hogy egyre inkább olyan eszköz legyen, amely képes hidat verni és terjeszteni azt az új kultúrát, mely az egység lelkiségéből fakad. Ez a pohár ivóvíztől egészen a tudományos doktrína kidolgozásáig terjed... Mindent magában foglal, ami kultúraként jelen van a Fokoláre karizmájában vagy a jövőben megszülethet.

Az Új Város lap immár 25 éve lépést tart Magyarországon a Mozgalom fejlődésével, melynek kifejeződése és – Chiara Lubich meghatározása szerint – az első műve. Hozzá akart és akar járulni annak speciális céljához, az *ut omnes*-hez, hogy „legyenek mindnyájan egy”.

„Mivel egyedül Isten az abszolút, ezért a lap sohasem adja a teljes igazságot – fogalmazott Emmaus Maria Voce, a Fokoláre Mozgalom jelenlegi elnöke –, hanem azáltal, hogy gondolkodunk és vannak tapasztalataink, erre és erre a következtetésre jutottunk, de nem az igazságra. Az igazság Isten, de mindenekelőtt szeretet.”

Visszatekintve erre az elmúlt negyed évszázadra, hálásan köszönjük mindenkinek, aki bármilyen módon részét adta ahhoz, hogy a lap céljai valamilyen módon megvalósuljanak.

Tóth Judit



Lehet egy politikus szent?

Idén őszre várható, hogy halálának 50. évfordulóján az Európai Szent Benedek Intézet kezdeményezésére boldoggá avatják Robert Schumant, az Európai Unió egyik alapító atyját.

XVI. Benedek pápa még bíborosként így nyilatkozott: „Az egyháznak olyan szentekre van szüksége, akik választ adnak a jelen nagy problémáira, akikhez közel áll tudomány és hit, kiengesztelődés és béke.”

Schuman 1886-ban született, lotaringiai származású volt. Születésekor ez a tartomány épp Németország része volt, ahol híres egyetemeken tanult, többek között politikai filozófiát, teológiát.

Édesanyja hirtelen halála után áttekintette életét, és annak középpontjába a vallást állította. Életét munkájának szentelte, nem alapított családot. A munkahely lett számára a megszentelődés helye, ahol egyszerű, alázatos emberként dolgozott.

1940-ben a kormány tagja lett, de a nácik letartóztatásáért tiltakozása és ellenállása miatt. A háború végéig részt vett az ellenállásban. A háború után többször is töltött be miniszteri tisztséget, sőt miniszterelnök is volt. Kormányára idején jött létre az Európa Tanács. 1945 májusában kezdeményezésére alakították ki az új Európa kereteit az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok szerint.

1950-ben adta ki a Schuman-nyilatkozatot, melyet másokkal együtt dolgozott ki: egy nemzetek fölötti demokratikus intézmény elveit fektették le. Kérték az európai országokat, hogy szén- és acéltermelésüket ebben a nemzetek fölötti közösségben végezzék. (Így Európában többé nem fegyverkezhetnek egymás ellen a népek.)

Ezt több tudományos, gazdasági megállapodás követte. Ezekből fejlődött ki az Európai Unió.

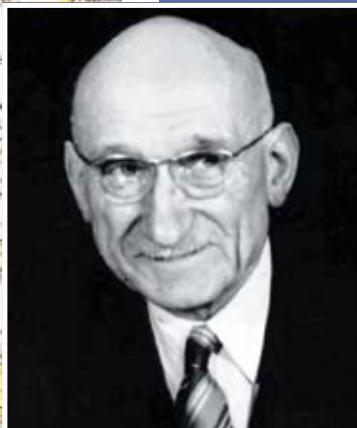
1955-től haláláig az európai eszme megvalósulásán, terjesztésén munkálkodott. Napjainkban tevékenységét a Schuman Alapítvány folytatja.

Mára Schuman örökösei nem feltétlenül a nagy formátumú politikusok, hanem például az a 250 keresztény mozgalom és közösség, akik II. János Pál pápa meghívására ott voltak 1998 pünkösdjén Rómában, és az Együtt Európáért mozgalomban kötelezték el magukat a keresztény értékek mellett, hogy lelket adjanak Európának. Vagy egy magyar Európa Parlamenti képviselő kezdeményezésére létrejött mozgalom, a Kárpátok ölelte térség



országainak megbékélését szolgáló Charta XXI. (www.chartaxxi.eu). Hiszen Schumanék tervének, Európának célja nem más, mint a béke.

Úgy vélem, egy kereszténységgel átitatott világ képe rajzolódik ki elénk, melynek bölcsője lehet Európa. Pillanatnyilag nekünk magyaroknak szinte álomnak tűnik ez a világ, de mégsem az. Aki leírta őket, saját bőrén tapasztalta, mit jelent Isten segítségével gyakorlatba átültetni az álmokat, legalábbis másokkal, hasonlóan gondolkozókkal karöltve lerakni egy új világ alapköveit. ■



ROBERT SCHUMAN GONDOLATAIBÓL:

„A demokrácia a kereszténységnek köszönheti a létét. Akkor született, amikor az ember meghívást kapott arra, hogy időbeli (földi) életében tegye valóssá az emberi személy méltóságát,... szabadságban, tisztelve minden egyes ember jogait. Jézus előtt soha nem fogalmazódtak meg hasonló gondolatok. Ezek a kereszténység által testesültek meg sokszor a sötétben tapogatózva, tévedések árán. A kereszténység tanítása, ... a szeretet egyetemes törvénye minden embert felebarátunkká teszi. Ezen alapulnak azóta a társadalom törvényei.”

„Bármennyire mély nyomait őrzi is a mai politika a kereszténységnek, mégsem lehet a kormányzás valamely formájával azonosítani. Itt is meg kell adni a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az övé. Az egyháznak a természeti törvények és a kinyilatkoztatott igazságok tisztelétén kell örködni, de a konkrét döntéseknek nem lehet bírója, mert ezeket a pillanatnyi lehetőségek, szempontok, a pszichológiai fejlettség határozzák meg. A politikus dolga, hogy összhangba hozza a lelki és világi megfontolásokat.”

„Csak hát a demokrácia nem jön magától. Európának a kereszténység 1000 esztendejére volt szüksége ahhoz, hogy ki tudja alakítani. A demokratikus jogok gyakorlásához (...) egy egész népek kell nagykorú módjára tudni gondolkodni. S nincs rosszabb annál, mint a rosszul alkalmazott jó elgondolások.”

„A demokrácia vagy keresztény lesz, vagy nem lesz.”

„Az országok nem egyesülnek, ha nem éreznek valami közöset egymással. És aminek mindenképpen közösnök kell lennie, az legalább egy minimális bizalom.”

„A mi politikánk nem áll ellentétben a patriotizmussal. A történelem során a családból kiindulva egyszer csak létrejöttek a törzsek, később a városok, és senki nem akarná ezeket szembe állítani egymással. Így van ez a nemzetek fölötti szervezetekkel, amelyek nemhogy csökkenteni akarnák, ami nemzeti, inkább tágabb teret kívánnak biztosítani működéséhez.”

Forrás: Pour l'Europe, 2005, Les Éditions Nagel S A
Fordította: Aranyi Krisztina

Lotaringia ma Franciaországhoz tartozik, az Európai Unió régiója. Létrejöttét annak köszönheti, hogy nem sokkal a magyar honfoglalás előtt Európa nyugati felén a mai Belgiumtól az észak-olasz területekig kiterjedő, hatalmas birodalom alakult, melynek uralkodója Nagy Károly volt (a nevéből ered a magyar „király” szavunk).

KÉT IDÉZET SCHUMAN MÉLTATÓITÓL:

„Egyszerű tanúságtevő ember volt, prófétai meglátásokkal, kudarcokkal. Bízott, állhatatos volt, önmagára nem gondolt, hívő volt.”

„Talán van valami az életében, ami túlmutat egy ember cselekedetein. Amely személyes, mégis egy hatalmas tervbe fonódik bele. Egy tanúságtétel erejét nem az adja, hogy a magunk érdemeivel dicsekszünk, hanem ahogy megnyilvánul. Az, aki az emberek életében működik. Robert Schuman élete Istenről beszélt és beszél ma is. Ez az egyetlen módja annak, ahogyan ő megengedte volna, hogy megmutatkozzék másoknak.”

www.robert-schuman.eu/fr



Stalker - Piknik az árokparton

A tudományos-fantasztikus irodalom európai nagymestereinek, Arkagyij és Borisz Sztrugackijnek legismertebb, számos nyelvre lefordított, filmeket és számítógépes játékokat is megihlető regényét, a *Piknik az árokparton*t manapság szinte csak antikváriumokban lehet fellelni, nem egyszer igencsak borsos áron. A kultuskönyv nyár végén ismét megjelent, most első ízben olvasható cenzúrázatlan, eredeti változatában magyarul.

A *Stalker - Piknik az árokparton* 2013-as kiadása annak is nyújt érdekességeket, aki már olvasta a regényt. Korábban csak egy rövidített változat jelent meg *Piknik a senkiföldjén* címmel. Az új kötet tartalmazza a fivérek Andrej Tarkovszkij számára írt forgatókönyvvázlatát a *Stalker* című filmhez, szintén kiegészítve, valamint Borisz Sztrugackij 2000-

es években írt magyarázatát a regényhez és a forgatókönyvhöz, amelyben a keletkezés történetét és

a kiadás nehézségeit és a cenzúrával való viaskodás eseményeit is ismerteti.

A főszereplő, Redrick Schuhart, a „Róka”, kemény és tapasztalt stalker. A társadalom kockázatvállalóbb tagjai között új aranylázként terjedt az úgynevezett Zónákban található, kincset érő tárgyak híre és az igazán bátrak be is merészkedtek az életveszélyes területekre, hogy a fizikai törvényekre is fittyet hányó anomáliák között gazdagságra leljenek. Ők a stalkerek, Redrick Schuchart pedig az egyik legjobb közülük. A négy részre osztott történet nagyrészt Redricket követi, a Zónába és onnan hazafelé vezető útjain.

Redrick a Földön Kívüli Civilizációk Nemzetközi Kutatóintézetében, mint laboráns dolgozik. Az intézet tanulmányozza a felfedezett tárgyakat, valamint elméleteket alkotnak a földönkívüli élettel kapcsolatban. Red meglátogatja a Zónát egy tudós barátjával, valamint egy harmadik személlyel. Miután barátja meghal egy balesetben, melyről Red úgy érzi, megakadályozhatta volna, otthagyja az intézetet...

A XX. századi tudományos-fantasztikus irodalom egyik legizgalmasabb, legtöbb kérdést felvető műve a könyvesboltok polcain ismét megtalálható! ■

Ars Sacra Fesztivál

Budapest számára 2007 a városmisszió éve volt. Boldog II. János Pál pápa kezdeményezésére több európai nagyváros püspöke úgy érezte, új módon kell bemutatni a hit gazdagságát a világnak. A következő esztendőben létrehozott Ars Sacra Alapítvány kurátorai úgy gondolták, hogy a művészetek segítségével szólítták meg Budapest különböző valóságú, világnézetű lakóit, és megszervezték a Szakrális Művészetek Hetét. Felbuzdulva a lelkes visszajelzéseken, alapítványt hoztak létre, melynek célja a különböző művészeti ágakon belül felszínre hozni és népszerűsíteni a szakralitást. Azóta minden év szeptember harmadik hétvégéjén, a Kulturális Örökség Napjaival egy időben megrendezésre kerül az Ars Sacra Fesztivál. Kiemelt célja a kortárs fiatal művészek egymás közötti párbeszédének megindítása, együttműködések szervezése, pályázatok



kiírása, pályaművek bemutatása, szakrális művészeti és kulturális események szervezése, felkarolása. A Budapestről indult kezdeményezés országossá lett, majd a határokon is átívelve próbálja egyre nagyobb körben hirdetni és erősíteni a valódi értékek, a szép, a jó és az igaz iránti igényt. 2013-ban is több száz színvonalas program (múzeumok rejtett kincsei, kiállítás megnyitók, koncertek, beszélgetős irodalmi estek, gyermekfoglalkozások, tárlatvezetések) közül választhatnak az érdeklődők. (<http://www.ars-sacra.hu/>)

Diana

Továbbra is szünni nem akaró érdeklődés tapasztalható a brit uralkodói réteg iránt. Néhány éven belül mozifilm készült II. Erzsébetéről, Margaret Thatcher volt miniszterelnökről és most *Diana* hercegnőről is. Az egykori walesi híresség életének utolsó két évét dolgozza fel a szeptember végén mozikba kerülő *Diana* című film, melyben az angolai polgárháború után hátramaradt taposóaknak felszámolásáért folytatott kampány és egy sebészorvossal való kapcsolat adják a történet gerincét. A filmet Oliver Hirschbiegel rendezi, aki német nyelvterületen már bizonyított *A kíséret* vagy *A bukás* című alkotásaival. Szeptember 19-től megtudjuk, mire jutott egy alapvetően brit stábbal.



A dzsungel könyve

„Amíg van egy-két jó falat...” Mauglit, a dzsungelben hagyott emberkölyköt farkasok nevelik fel. Amikor felcseperedik, Bagira, a bölcs párduc azt tanácsolja, költözzön sajátjai közé, az emberlakta faluba. Maugli azonban ezzel egyáltalán nem ért egyet, ezért elmenekül és ezzel kalandok egész sorát zúdítja a saját nyakába. Jóban-rosszban vele tart újdonsült barátja: Balu, a medve, ám lépten-nyomon olyan alakok nehezítik útjukat, mint Lajcsi, az orángután, Ká, a hipnotizőr kígyó és Sír Kán, a tigris. A Disney stúdió időtlen klasszikusa extrákkal, felújított képpel jelenik meg DVD-n szeptemberben, a magyarországi újrabemutató huszötödik évfordulóján.



Hajsza a győzelemért

Az egyik legnépszerűbb sportnak számít, emberek százmilliói rajonganak érte, mégis rendkívül ritka, hogy Forma 1-es autóversenyzéssel kapcsolatos történeteket láthassunk a mozivászonon. Az ínséges időszak most megszakad, ráadásul a száguldó cirkusz egyik legizgalmasabb történetével. 1976-ot írunk, a Forma 1 aranykorát éli. Legendás szezont, két felejthetetlen versenyző harcával: James Hunt, a vagány brit pilóta, és Niki Lauda, az osztrák fegyelmezett zseni néz egymással farkasszemet a világ legveszélyesebb pályáin. Igazi ellenfelek, akik bármire képesek a győzelemért. Lauda a sporttörténelem egyik legemlékezetesebb teljesítményét viszi véghez: alig hat héttel balesete után újra volán mögé ül, hogy visszaszerezze bajnoki címét, és bebizonyítsa, hogy ebben a hajszában mindenkinél gyorsabb. Sikerülhet? *A Hajsza a győzelemért* szeptember 12-én kerül a hazai mozikba.



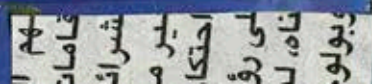
Gondoltad, hogy magyar?

Magyar fejlesztők és feltalálók korszakalkotó találmányait, köztük a dinamót, a porlasztót, a golyóstollat és a tükkörreflexes fényképezőgépet láthatják az érdeklődők a *Gondoltad, hogy magyar?* című kiállításon a budapesti Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Tanulmánytárában. Több évtizedes gyűjtőmunkának köszönhetően a tanulmánytárban a mintegy huszonkétezer tárgy között több, a technika történetében is ritkaságnak számító darab van.

„A bemutatóval szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy Magyarországon és a régióban számos olyan tárgy született, amely mérőföldkönek számít a technika történetében”



– mondta Képes Gábor, a tanulmánytár vezetője. Újabb találmány Domokos Gábor és Várkonyi Péter Gömböce, amelyet 2006-ban a tanulmánytárban mutattak be. A Gömböce egy homogén keljfeljancsi, amely úgy viselkedik, mint a gyerekjáték, csak egyfajta anyagból készült. A magyar feltalálók a Gömböccel Vlagyimir Arnold XX. századi orosz matematikus azon feltételezését tudták igazolni, hogy van egy olyan matematikai test, amelynek egy egyensúlyi pontja van. A Rubik-kocka óta nem volt olyan magyar találmány, amely ekkora ismertséget szerzett volna a világban – tette hozzá a tanulmánytár vezetője. Az érdeklődők három raktárnyi helyiséget járhatnak be, a kiállítás október végéig tart nyitva.



era

u

MESÉK NAGYSZÜLŐKNEK

Elég volt a gyermekeknek szóló mesekönyvekből! Először nekik szerettem volna írni, de a mai gyerekek már mindent tudnak, és megnöttek az igényeik: holmi tündérmesék nem érdeklik őket! A nap bármely órájában nézhetik a rajzfilmeket a szobájukban lévő tévében, videón vagy DVD-n. Azt néznek, amit csak akarnak, úgy és akkor, ahogy nekik tetszik. Órák hosszat bámulhatják a képernyőt, a számítógépet kimerevedett tekintettel, miközben mindenféle szuperszónikus, négyszeres-sztereo hanghatással bombázzák őket. Egy új gyerekkönyv? Köszönjük, nem kérünk belőle, már így is telített a piac! Ami van, az is ott porosodik a polcon a játékvonatok, babák mellett. Hiszen már azok is rég kimentek a divatból, semmi különleges nincs bennük!

Az is igaz, hogy a mai gyerekeknek elég fárasztó az olvasás, mivel ehhez a pupillájukat megfelelően balról jobbra kell mozgatniuk, aztán hirtelen újra balra ugrani, de egy picikét lejjebb... és ez így megy egészen a lap aljáig. Aztán egy icipicit jobbra kell mozdítaniuk a fejüket a következő oldal tetejére, és újrakezdeni a pupillák mozgatását. Ez egy olyan művelet, amely mindennapos gyakorlatozást igényel, ami a mai gyerekeknek képtelenség, hiszen teli van a délutánjuk programmal. A képernyőre vetített képek viszont nem fárasztanak: csak az ujjakat kell edzésben tartani a távirányítóval, egérrel, joystickkel és megannyi új technikával.

Ezért azon kezdtem gondolkodni, hogy a szülőknek írok egy mesekönyvet! Jó, de érdekelné fogja őket? A mai szülőknek már semmi közük a mesékhez, hiszen mindig super-ultra-mega elfoglaltak:

mindenekelőtt dolgoznak, próbálnak feljebb lépni a munkahelyi ranglétrán, képzésekre járnak, specializálódnak, diplomáznak, mindenféle mesterkurzusokat végeznek... Aztán mire végre hazaérnek, ott vár rájuk a többi: informálódniuk kell a politikai, pénzügyi, bulvár újdonságokról a tévéből, újságokból, internetről, hogy lépést tudjanak tartani a világgal. Akkor kinek is írhatnám a mesekönyvemet? Nem marad más, csak a nagyszülők: egy mesekönyv a nagyszülők számára! A nagyszülők azok, akik bár sokat láttak az életben, tudják, hogy még mennyi mindent lehet tanulni; s bár felnőttek egy ideje, mindig őriznek magukban egy pici gyermekséget is. Jóllehet, sok mindent csinálnak, mégis tudják: nem szabad hagyni, hogy elborítsanak bennünket a feladatok, és hogy nem kell siettetni az időt, mert az magától is új, gazdagító gondolatokat ébreszt.

Kik lesznek a mesekönyvem főszereplői? Állatok és gyerekek. De olyan gyerekek, akik ma szinte kihalófélben vannak, s csak a nagyszülők emlékeznek rájuk szeretettel. Olyan gyerekek, akik kérdeznek (idáig semmi különös nincs bennük), de aztán ott is maradnak, és végighallgatják a választ. Nincs szükségük képernyőre, reklámokra és különleges effektetekre, anélkül is jól eljátszanak. És tudnak álmokat szöni a család meghitt melegében. Nem sajnálják az idejüket, odatelepednek a nagyszülők mellé és felolvassák nekik a történeteimet! Hát igen, azok a nagyszülők mondhatók csak igazán szerencsésnek, akik ismernek is néhány ilyen gyermeket!

Fordította: Feltserné Bernáth Mária

Különös öröm

Reggel, a mise után, a villamos-megállóban vártam, amikor egy egyszerű ember odajött és pénzt kért. Általában pénzt nem szoktam adni, elutasítottam. De nem tájtott, kérte, hogy akkor adjak valami ennyit. A reggelim a táskámban volt, azt szívesen odaadtam neki.

Láthatóan éhes volt, mert azonnal kicsomagolta és elkezdte enni. A metróból kifele menet gondoltam veszek valamit magamnak a pékségnél, de amikor ki akartam fizetni, látom, hogy kevés az aprópénzem, a nagyobb címletet nem tudták felváltani és kártyával sem fizethettem... Ott tehetetlenkedtem, na jó, akkor nem kérem, mondtam, de abban a percben a mögöttem álló fiatalember megszólalt: *Én kifizetem!* - és már le is tette a pult-ra pénzt. Különös öröm töltött el, hogy Isten adakozó szeretete hogyan működik, s beragyogja napunkat.

Érdi Mária

Jézus a villamoson

A zsúfolt villamoson egy negyven év körüli férfi, látva, hogy babát várok, átadta nekem a helyét, s bár napszemüvegben volt, éreztem, hogy szívesen beszélgetne.

Én egy megállóban át inkább kifele néztem az ablakon, de nem volt bennem béke. Végül annyit sikerült lépnem, hogy legalább ne kerüljék le a szemem, hogy előre nézzek, és a férfi tényleg megszólított. Beszélgetni kezdtük, s mikor rövidesen levette a napszemüvegét láttam, hogy meg van hatódva. Kiderült, hogy van egy tizenhat éves lánya, és mikor annak idején a babát várták, az édesanyjának sokszor nem adták át a helyet. Ezért is ilyen érzékeny erre, és nekem rögtön átadta a helyét. Szíven ütött a dolog, főleg, hogy elsőként szeretett és én még erre is alig tudtam szeretettel reagálni. Csak mikor leszálltam jutott eszembe, hogy ki tudja, együtt van-e még azzal az asszonnyal, s vajon szokott-e találkozni a lányával. S hogy egy ilyen beszélgetés vajon miket indít el benne. Aznap reggel az élet igéjéből azt a részt olvastuk, hogy ki mindenkinek adhatunk, és hogy „Benünk vár Krisztus”.

S.K.K.

Növelni a reményt

Egyik este egy baráti családod szállítottunk haza, amikor a kocsiból kifogyott az üzemanyag, méghozzá egy lakatlan területen, mindentől távol levő úton. Vészvillogóval leálltunk a négysávos nyílegyenes út külső sávjában,

kiszálltam, s a csomagtartóból kiemelt (üres) kannával nekiálltam stoppolni, nem sokkal tíz óra előtt. Az úton, ahol végre mindenki nekilendül, s a megengedett hetven helyett nyolcvanra, kilencvenre repeszt, kb. a hatodik autó megállt, bár kissé előrébb, mert a fiatal pár mire megegyezett egy kis időbe tellett. Két perc alatt a legközelebbi benzinkúthoz értünk, ahol éppen zártak. A kutas, látva a kannát, szó nélkül levette az egyik kútról a lakatot, hogy vehessek gázolajat. A kút közelében lévő piros lámpánál a második autó felvett, s visszarepített a kocsinkhoz. Amikor átkeltem az úton, egy villogó rendőrautó állt meg mögöttünk. Gondoltam, már csak ez hiányzott; igazoltatás, kérdőre vonás következik. E helyett megkérdezte a rendőr, hogy mi a baj, finoman figyelmeztetett, milyen veszélyes egy ilyen helyzet, hogy máskor az utasoknak érdemes kiszállni az álló autóból, s amikor befejeztem a betöltést, azt mondta: „Jó utat, még megvárom, amíg elindul.” Érdekes volt a vele való beszélgetés: kifejezetten emberi volt, semmi hivatalos. Amíg távol voltam, egy autós megállt kocsink mellett, hogy megkérdezze, minden rendben van-e, mert a városközpont felé hajtván látott engem kannával stoppolni. Boldogan indultunk tovább, mert láttuk, hogy mennyien vannak, akik segíteni akarnak, sőt segítenek is. Örömmel az is növelte, hogy akikkel találkoztam, mindenkinek el tudtam mondani az előzőek figyelmét, szeretetét, s talán sikerült bennük egy kicsit növelni a reményt (kiváltképp a fiatal rendőrben, aki eddig mást tapasztalt), hogy sok jó van az emberekből.

Körmeny Imre

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829A Fokoláre Mozgalom
lapja

www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.Számlasszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:

1088 Budapest, Rákóczi út 29.
I. em. 5.Telefon: +36-1-247-8876
ujvaros@ujvaros.eu

Terjesztés:

terjesztes@ujvaros.eu

Főszerkesztő: Tóth Pál

Felelős szerkesztő: Tóth Judit

Szerkesztő: Göbel Ágoston

Főmunkatárs: Bartus Sándor

Terjesztés: Papp Katalin

Mostani számunk munkatársa:

Paksy Eszter

Nyomtatás:

F&F Print Line Kft. Pomáz
Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a szerkesztőségben

Megjelenik évi 11 szám.

Előfizetési díj 2013-ra: 4900 Ft

Külföldre: 35 euró

Támogatói előfizetés: 10 000 Ft

Egy példány ára: 480 Ft

www.ujvaros.eu

Tanóra egy budapesti
iskolában (illusztráció) -
cikkünk a 24-25. oldalon.

Fotó: Bartus Sándor



DEHÁT ENNEK A TÖRTÉNETNEK
CSAK NÉGY
KÉPKOCKÁJA VAN!



VAGY ÚGY?
MINKET IS UTOLÉRT A KRÍZIS!





Éljük az Igét 2014-ben is!



2014-es színes képes falinaptár
az aktuális hónap Élet Igéjével.

Ára 1500 forint

Megrendelhető az ujvaros.konyv@fokolare.hu email címen, a +36 30 436 6635 telefonszámon és személyesen a kiadó budapesti irodájában (1088 Budapest, Rákóczi út 29. l. em. 5., 23-as kapucsengő).

új város

Új Város 2013/09

